

De SBOH

Resultaten arbeidsomstandighedenonderzoek aios

Harry Hoving
Hogere Veiligheidskundige (41419)

Nicole Schrijver
Veiligheidskundige

April 2019

Postbus 548
7300 AM Apeldoorn

Prinses Beatrixlaan 297
7312 DG Apeldoorn

T: 055 - 538 34 00
E: klantenservice@kmosolutions.nl
W: www.kmosolutions.nl

Inhoudsopgave

I	Resultaten.....	3
1.	Algemeen.....	3
2.	Aantal aios.....	3
3.	Positieve punten.....	3
3.1	Score per thema.....	3
3.2	De SBOH.....	5
4.	Verbeterpunten.....	6
4.1	RI&E en Gevaarlijke stoffen.....	6
4.2	Psychosociale arbeidsbelasting (PSA).....	6
4.3	Zwangeren.....	7
4.4	Woon/werkverkeer.....	8
4.5	Bedrijfsarts.....	8
4.6	Beeldschermwerk.....	8
4.7	Voorlichting, instructie en onderricht.....	9
5.	Compleetheid, betrouwbaarheid en actualiteit.....	9
6.	Plan van Aanpak.....	9
7.	Leeswijzer Resultaten Excel.....	10
II.	Bijlagen.....	12
A	– Plan van aanpak.....	12

I Resultaten

1. Algemeen

In het bijgevoegde Excel document bevinden zich alle resultaten uit de enquête inclusief een aantal analyses. Een aantal resultaten worden in dit document al benoemd en worden in de onderstaande paragrafen weergegeven. Voor de analyses is onder andere gebruik gemaakt van thema's- en subthema's die elke vraag toegewezen heeft gekregen.

Een leeswijzer voor het Excel document volgt in de laatste paragraaf.

Disclaimer: het onderzoek naar de arbeidsomstandigheden is het zogenaamde fotomoment. Volledigheid kan niet geheel gegarandeerd worden.

2. Aantal aios

In totaal zijn voor het onderzoek 2719 aios aangeschreven met het verzoek de enquête arbeidsomstandigheden in te vullen. Hiervan is meer dan de helft ingevuld geretourneerd. In totaal hebben 1413 aios de enquête over hun arbeidsomstandigheden ingevuld, dit komt neer op een percentage van 52%. Een aantal om trots op te zijn! Dit kan weer verdeeld worden over de verschillende soorten aios, zoals onderstaand is weergegeven:

Aios-huisartsgeneeskunde (HG):	83%
Aios-ouderengeneeskunde (OG):	15%
Aios-arts verstandelijk gehandicapten (VG):	2%

3. Positieve punten

3.1 Score per thema

Er wordt positief gescoord op de verschillende (sub)thema's aios breed. Subthema's die positief scoren zijn: krachtinspanning (Fysieke belasting), geluid (Fysische factoren), werkdruk (Psychosociale Arbeidsbelasting) en ongewenst gedrag (Psychosociale Arbeidsbelasting).

In de onderstaande tabel worden deze (sub)thema's uitgesplitst per soort aios.

Thema	Subthema	Aios Breed (Geen knelpunt)	Aios-HG (Geen knelpunt)	Aios-OG (Geen knelpunt)	Aios VG (Geen knelpunt)
Fysieke Belasting	Krachtinspanning	98%	98%	98%	100%
Fysische factoren	Geluid	91%	93%	84%	86%
Psychosociale Arbeidsbelasting	Werkdruk: werkcondities	78%	78%	76%	73%
Psychosociale Arbeidsbelasting	Werkdruk: Meten en nazorg	71%	72%	63%	68%

Psychosociale Arbeidsbelasting	Ongewenst gedrag	70%	71%	70%	73%
--------------------------------	------------------	-----	-----	-----	-----

De thema's Psychosociale Arbeidsbelasting en Fysieke belasting zijn erg belangrijk in de zorg, dit blijkt ook uit de diverse Arbocatalogi. De inspectie SZW richt zich ook sterk op deze thema's. Uit de enquête blijkt dat 75% van de antwoorden, aios breed, bij de vragen met betrekking tot PSA geen knelpunt opleveren (totaal 23 vragen), bij fysieke belasting is dit 79% (totaal 6 vragen). Wanneer gekeken wordt naar PSA met het bijbehorende subthema ongewenst gedrag (4 vragen) levert dit in 70% geen knelpunt op, 93% ervaart een sociaal veilige leeromgeving.

In de onderstaande tabel zijn de resultaten per aios uitgesplitst.

Thema	Aios Breed (Geen knelpunt)	Aios-HG (Geen knelpunt)	Aios-OG (Geen knelpunt)	Aios VG (Geen knelpunt)
PSA	75%	76%	72%	72%
Subthema: ongewenst gedrag	70%	71%	70%	73%
Vraag over sociaal veilige leeromgeving	93%	93%	95%	86%
Fysieke Belasting	79%	79%	79%	85%

In de tabel op de volgende pagina is het percentage geen knelpunt per thema, in combinatie met soort instelling waar de aios werkzaam zijn, weergegeven. De overkoepelende thema's worden weergegeven in de linker kolom, dit betreffen 12 thema's. Zoals in paragraaf 1 benoemd zijn de vragen gekoppeld aan (sub)thema's, om analyses te kunnen maken.

Er zijn enkele grote verschillen tussen de instellingen, maar over het algemeen genomen is het gelijkwaardig op thema's zoals Fysieke Belasting, PSA en Beeldschermwerk. Thema's die relatief lage scores weergegeven zijn onderstreept, deze thema's zijn aandachtspunten omdat er een hoog percentage verbeterpunten is.

Bij de verschillen dient er gekeken te worden of de verschillen verklaarbaar of onverklaarbaar zijn. Binnen de ene instelling zal de aios bijvoorbeeld vaker met gevaarlijke stoffen en biologische agentia te maken hebben dan binnen een andere instelling.

Thema	Ander s	GGZ	Huisarts	Inst. verst. Gehandicapten	Onderzoek	Verpleeg-huis	Zieken-huis
Arbobeleid	52%	39%	40%	53%	46%	43%	48%
<u>Bijzondere categorieën medewerkers*</u>	<u>36%</u>	<u>27%</u>	<u>35%</u>	<u>39%</u>	<u>51%</u>	<u>32%</u>	<u>30%</u>
PSA	75%	79%	77%	72%	78%	71%	69%
Inrichting Arbeidsplaatsen	55%	62%	71%	68%	53%	37%	52%
<u>Gevaarlijke stoffen</u>	<u>24%</u>	<u>9%</u>	<u>25%</u>	<u>29%</u>	<u>17%</u>	<u>18%</u>	<u>24%</u>
Biologische agentia	88%	76%	77%	83%	73%	81%	83%
Beeldschermwerk	62%	61%	65%	68%	66%	62%	63%
Fysieke belasting	79%	73%	79%	86%	80%	78%	83%
Fysische factoren	91%	84%	88%	70%	63%	75%	83%
Specifieke werkzaamheden	84%	95%	86%	75%	100%	93%	91%
Voorzorgsmaatregelen	84%	60%	87%	93%	75%	85%	90%
Werk- en rusttijden	53%	68%	56%	71%	65%	54%	42%

* Bijzondere categorieën medewerkers zijn bijvoorbeeld: zwangeren, jeugdigen, medewerkers die ambulantly werken.

3.2 De SBOH

Er is ook gekeken naar vragen die (rechtstreeks) betrekking hadden op de SBOH, dit waren vragen over de bedrijfsarts en het verzuimprotocol van de SBOH. Deze vragen kennen een knelpuntenpercentage van minder dan 50%. 57% weet hoe men in contact kan komen met de bedrijfsarts van de SBOH en 63% is bekend met het verzuimprotocol van de SBOH. Bij beide vragen worden opmerkingen geplaatst dat dit ongetwijfeld wel goed geregeld is en dat het waarschijnlijk wel vindbaar is op de website van de SBOH.

Hieruit blijkt dat men er op vertrouwt dat men veel informatie op de website van de SBOH kan vinden. Dit is positief, de informatie is beschikbaar en men weet waar ze het kunnen vinden. Er is geen behoefte dat het allemaal aangereikt wordt (mailen).

Opvallend genoeg weet 60% van de vrouwen hoe ze in contact kunnen komen met de bedrijfsarts van de SBOH, tegenover 49% van de mannen. En is 64% van de vrouwen op de hoogte van het verzuimprotocol (of weten ze waar ze het moeten vinden) tegenover 58% van de mannen.

Postbus 548
7300 AM Apeldoorn

Prinses Beatrixlaan 297
7312 DG Apeldoorn

T: 055 - 538 34 00
E: klantenservice@kmosolutions.nl
W: www.kmosolutions.nl

4. Verbeterpunten

4.1 RI&E en Gevaarlijke stoffen

Subthema's die minder goed scoren zijn RI&E en PvA, Cytostatica en Informatie over gevaarlijke stof. Hier levert van de gestelde vragen maximaal 10% geen knelpunt op. Wanneer gekeken wordt naar de vraag/vragen behorende bij deze subthema's zijn dat:

- Beschikt de praktijk/instelling waar je werkt over een actuele RI&E (Risico-Inventarisatie & -Evaluatie)? (RI&E en PvA).
- Is er van iedere gevaarlijke stof (met een gevaar symbool) een veiligheidsinformatieblad beschikbaar? (Informatie over gevaarlijke stof).
- Is er een schriftelijke procedure voor de poliklinische toediening van cytostatica? (Cytostatica)

Volgens de Arbocatalogi in de zorg is het thema gevaarlijke stoffen een hoog risico. Daarom is het advies aan de SBOH om dit op te nemen in het plan van aanpak.

4.2 Psychosociale arbeidsbelasting (PSA)

Wanneer er naar PSA wordt gekeken, blijkt dat er PSA nog in 25% van de gevallen een knelpunt oplevert. Deze knelpunten zitten met name bij de vertrouwenspersoon en de afspraken bij agressief reageren van een bezoeker en/of cliënt. De vraag of bekend is wie de vertrouwenspersoon is levert namelijk in de minderheid van de gevallen, namelijk in 22% geen knelpunt op. Een vertrouwenspersoon is een belangrijk aanspreekpunt waar aios zich tot kunnen richten met bijvoorbeeld klachten. Ook zijn er bij 70% van de aios geen afspraken gemaakt over wat te doen als een bezoeker of cliënt agressief reageert.

Wanneer ingezoomd wordt op de vraag of men te maken heeft met ongewenst gedrag blijkt dat 92% van de aios HG, 95% van de aios OG en 97% van de aios VG geen knelpunt aangeeft. Hier tegenover staat dat de overige aios (106 personen) wel te maken hebben met ongewenst gedrag. Daarnaast ervaart 93% een sociaal veilige leeromgeving, toch kan men in de opmerkingen bij de vragen ook lezen dat aios moeite hebben met de dubbele petten van de docenten. Ze zijn zowel docent, begeleider als beoordelaar.

Wanneer men de opmerkingen bij de vragen leest, hebben er een groot aantal betrekking op of een relatie met PSA, het gaat hierbij met name over het draaien van veel diensten en het overwerken en het kunnen compenseren van deze diensten of het overwerken. Bij de aios-OG kan bijvoorbeeld 50% diensten of overwerken niet compenseren. Opmerkingen die gemaakt worden zijn dat de opleider zich niet altijd aan de cao of het contract met SBOH houdt.

Er zijn hier geen grote verschillen tussen man en vrouw te zien. Enkel bij de vraag 'of er afspraken zijn gemaakt over wat te doen als een patiënt of bezoeker agressief reageert', behorende bij het subthema ongewenst gedrag, is een in het oog springend verschil: 34% van de mannen geeft aan dat dit geen knelpunt is tegenover 28% van de vrouwen.

4.3 Zwangeren

De SBOH heeft te maken met een leeftijdscategorie waarin aios zwanger (kunnen) zijn of ouder kunnen worden. Binnen de SBOH is er veel informatie beschikbaar voor zwangeren e.d. In de onderstaande tabel wordt per vraag over zwangeren het percentage weergegeven dat de vraag geen knelpunt heeft opgeleverd, uitgesplitst per aios.

Vraag	Percentage dat geen knelpunt heeft opgeleverd		
	Aios Huisartsgeneeskunde	Aios Ouderengeneeskunde	Aios Arts Verstandelijk gehandicapten
Is er een afsluitbare ruimte beschikbaar om te kolven?	82	74	82
Krijgen zwangere aios voldoende voorlichting over veilig werken en mogelijke risico's?	17	22	11
Wordt er rekening gehouden met aios die pas ouder zijn geworden?	22	21	23
Wordt er rekening gehouden met zwangere aios?	44	46	60

De aios geven met name aan dat wel gezegd wordt dat er rekening wordt gehouden met zwangere aios, maar in de praktijk wordt er geen rekening gehouden met zwangere aios of met aios die pas ouder zijn geworden. Men moet hetzelfde aantal uren draaien en ook nachtdiensten. Daarnaast krijgen zwangere aios onvoldoende voorlichting en zijn kolfruimten niet aanwezig of deze voldoen niet. Twee gestelde vragen over zwangeren en/of aios die pas ouder zijn geworden komen ook voor in de top 10 vragen die in de meeste gevallen een knelpunt hebben opgeleverd.

Er zijn geen hele grote verschillen tussen de type aios, de afwijkingen kunnen verklaard worden uit het feit dat maar een hele kleine groep aios arts verstandelijk gehandicapten de vragenlijst heeft ingevuld. Hierdoor hebben antwoorden meer 'impact' en de antwoorden zijn niet direct representatief.

Wanneer er naar de instelling waar de aios werkzaam is wordt gekeken blijkt dat binnen een GGZ-instelling en het ziekenhuis het minst rekening wordt gehouden met zwangere/pas bevallen aios. Respectievelijk 27% en 30% van de vragen hierover levert geen knelpunt op.

Postbus 548
7300 AM Apeldoorn

Prinses Beatrixlaan 297
7312 DG Apeldoorn

T: 055 - 538 34 00
E: klantenservice@kmosolutions.nl
W: www.kmosolutions.nl

4.4 Woon/werkverkeer

Hoewel 88% van de aios aangeeft dat hun reistijd acceptabel is, kan in de opmerkingen worden gelezen dat het soms op de rand van acceptabel is. Er is bijvoorbeeld een mondelinge afspraak van maximaal 5 kwartier reistijd, maar daar wordt van afgeweken als er geen opleider 'in het betreffende' gebied beschikbaar is. Wanneer dit niet geaccepteerd wordt kan men 6 maanden onbetaald verlof opnemen.

Er worden ook vergelijkingen gemaakt dat de reistijd nu acceptabel is (daarom antwoord ja), maar in voorgaande jaren het niet acceptabel was. Opvallend is dat 25% van de aios die in een instelling voor verstandelijk gehandicapten werken, aangeven dat de huidige reistijd niet acceptabel is.

Bij reistijd is er een klein verschil tussen mannen en vrouwen. 86% van de mannen vindt hun reistijd acceptabel, tegenover 89% van de vrouwen.

In de vraag wordt geen onderscheid gemaakt in de afstand naar de stageplek of naar het opleidingsinstituut, de aios maken daar wel onderscheid tussen zoals te lezen is in de opmerkingen. Ze vinden het minder erg om een wat langere reistijd te hebben naar het opleidingsinstituut dan naar de stageplek. De lange reistijd zorgt er soms mede voor dat de verhouding werk/privé uit balans is of raakt.

4.5 Bedrijfsarts

Hoewel 57% van de aios weet hoe men in contact kan komen met de bedrijfsarts is het opmerkelijk dat 53% in de gelegenheid wordt gesteld om bij vermoedelijk werk gerelateerde klachten de bedrijfsarts te bezoeken. Daarbij geeft 74% van de aios aan dat ze geen last hebben van vermoedelijk werk gerelateerde aandoeningen. Het is te adviseren de aios informatie te verstrekken over de bedrijfsarts, waarvoor kunnen ze er terecht, hoe deze bereikbaar is e.d. Wanneer deze informatie wel degelijk wordt verstrekt, moeten aios op het belang van deze informatie worden gewezen.

Een opvallend verschil tussen mannen en vrouwen is dat 49% van de mannen weet hoe ze in contact kunnen komen met de bedrijfsarts tegenover 60% van de vrouwen. Dit verschil is wellicht te verklaren uit het feit dat meer vrouwen (76%) de vragenlijst hebben ingevuld en dat in dit geval de antwoorden van de 'man' zwaarder meewegen doordat minder mannen het onderzoek hebben ingevuld.

4.6 Beeldschermwerk

Wanneer aios breed gekeken wordt naar voorlichting met betrekking tot de juiste werkhouding en inrichting van de beeldschermwerkplek levert dat voor 15% geen knelpunt op. De vraag of de beeldschermwerkplek aangepast kan worden aan de lichaamsmaten levert dat voor 51% geen knelpunt op. De aios werken niet continu achter een beeldscherm, toch is het voor hen ook belangrijk om te weten hoe ze een deze werkplek kunnen inrichten om fysieke klachten te voorkomen.

Postbus 548
7300 AM Apeldoorn

Prinses Beatrixlaan 297
7312 DG Apeldoorn

T: 055 - 538 34 00
E: klantenservice@kmosolutions.nl
W: www.kmosolutions.nl

4.7 Voorlichting, instructie en onderricht

Het subthema voorlichting, instructie en onderricht is een thema dat nog aandacht behoeft. In de paragrafen hierboven is bij sommige onderdelen specifiek instructie als verbeterpunt al benoemd, maar nu wordt dit subthema algemeen behandeld. Vragen (5) behorende bij dit subthema leveren slechts in 31% van de gevallen geen knelpunt op. De vraag die het meest (89%) een knelpunt oplevert is de vraag: 'Krijg je voorlichting en instructie over werkzaamheden die een grote fysieke belasting met zich mee brengen?'. De opmerking die hierbij wel gemaakt moet worden is dat wanneer gekozen is voor de antwoordwoordmogelijkheid 'nee', dit ook gekozen kan zijn omdat men geen werkzaamheden met een grote fysieke belasting uitvoert. Enig voorbehoud is hier op zijn plaats, maar omdat fysieke belasting als hoog risico wordt ingeschaald in de diverse Arbocatalogi vanuit de zorg wordt het wel benoemd.

Wanneer er gekeken naar de verschillen tussen de type aios ziet men dat voorlichting, instructie en onderricht het meest bij aios VG geen knelpunt is (53%), bij aios HG (69%) en aios OG (65%) levert dit respectievelijk 31% en 35% geen knelpunt op. Er zijn geen grote verschillen te zien tussen man en vrouw.

Op dit subthema kan nog een verbetering gemaakt worden. Het is een afweging of de SBOH hier een leidende rol in heeft om deze instructie te verstrekken of dat de verantwoordelijkheid ligt bij de opleidingsinstituten of stageplekken.

5. Compleetheid, betrouwbaarheid en actualiteit

Elke werkgever in Nederland moet volgens Artikel 5 uit de Arbowet de RI&E uitvoeren. Voor de SBOH is gemeend dit vorm te moeten geven voor de aios door middel van dit arbeidsomstandigheden onderzoek. Er wordt controle uitgevoerd op drie vaste wettelijke onderdelen namelijk: compleetheid, betrouwbaarheid en actualiteit.

Op basis van de geanalyseerde resultaten kunnen we concluderen dat alle van toepassing zijnde Arbothema's (in voldoende mate) zijn uitgevraagd. De enquête naar arbeidsomstandigheden is compleet en actueel. Op basis van de ervaringen binnen de zorgbranche is te concluderen dat het arbeidsomstandigheden onderzoek betrouwbaar is.

6. Plan van Aanpak

Om de RI&E te complementeren, heeft de SBOH naar aanleiding van het onderzoek het bijgevoegde plan van aanpak opgesteld (bijlage A). Dit plan van aanpak is tot stand gekomen in samenspraak met de vertegenwoordigers van de aios: de landelijke verenigingen VAAVG (aios arts voor verstandelijk gehandicapten), VASON (aios specialist ouderengeneeskunde) en LOVAH (aios huisartsengeneeskunde). Dit plan van aanpak maakt als resultante van het arbeidsomstandigheden onderzoek (RI&E) een vast onderdeel uit van dit rapport. SBOH gaat de vernoemde maatregelen beleggen, inplannen en uitvoeren.

7. Leeswijzer Resultaten Excel

Naam Tab	Informatie
Dataset	Gehele dataset - alle resultaten. Met deze gegevens zijn de analyses gemaakt.
Koppeltabel	Basisgegevens aios. Deze tabel is gebruikt om gegevens te koppelen
Score per thema	Score op de thema's aios breed. <ul style="list-style-type: none"> • 1ste tabel: score per hoofdthema – percentage dat wel of geen knelpunt is. • 2de tabel: Score per thema - per aios: afgezet tegen het gemiddelde. <ul style="list-style-type: none"> - Weging van aios a.d.h.v. aantal invullers. <ul style="list-style-type: none"> ○ aios HG: Huisartsgeneeskunde ○ aios OG: Ouderengeneeskunde ○ aios VG: Verstandelijk gehandicapten. ○ GEM: gemiddelde • 3de tabel: Score per thema - per instituut: afgezet tegen het gemiddelde. <ul style="list-style-type: none"> - Weging instituten a.d.h.v. aantal invullers. • 4de tabel: Score per thema - man / vrouw afgezet tegen gemiddelde. • 5de tabel: Score per thema - leeftijden afgezet tegen het gemiddelde.
M_V Score per thema_subthema	Per vraag het onderscheid in percentage wel/geen knelpunten tussen man en vrouw.
Stage Score per thema_subthema	Per soort instelling waar de aios werkzaam is de score van wel/geen knelpunt per thema, subthema en vraag.
aios Score per thema_subthema	Per soort aios: score per thema/subthema en vraag. Percentage dat geen knelpunt is. <ul style="list-style-type: none"> ○ aios HG: Huisartsgeneeskunde ○ aios OG: Ouderengeneeskunde ○ aios VG: Verstandelijk gehandicapten. <p>(In de verborgen kolommen C, E en G staat het percentage dat wel een knelpunt heeft opgeleverd)</p>

Postbus 548
7300 AM Apeldoorn

Prinses Beatrixlaan 297
7312 DG Apeldoorn

T: 055 - 538 34 00
E: klantenservice@kmosolutions.nl
W: www.kmosolutions.nl

aios Top5	Per aios getoonde vragen die knelpunten hebben opgeleverd. Groen gemarkeerd zijn de vragen die het minst vaak een knelpunt hebben opgeleverd. Rood gearceerd zijn de vragen die het meest een knelpunt hebben opgeleverd.
Opmerkingen	Alle opmerkingen gemaakt in de vragenlijst. In kolom E is de vraag zichtbaar waarbij de opmerking is gemaakt. De opmerking is in kolom F zichtbaar.
Score Thema-Subthema-vragende SBOH	Score van vragen gerelateerd aan de SBOH.
Score Thema-Subthema-vraag	Score van de vraag, knelpunt of geen knelpunt. Zichtbaar per thema / subthema.
Positief en Verbeterp-vragen	Aios breed: top 10 vragen die het minst tot een knelpunt hebben geleid (groen gemarkeerd) en top 10 vragen die meest tot een knelpunt hebben geleid (rood gemarkeerd)
Positief en Negatief – Subthema	Aios breed: top 10 subthema's waarin het minst knelpunten naar voren kwamen (groen gemarkeerd) en top 10 subthema's waarin de meeste knelpunten zijn (rood gemarkeerd).
Score per thema_subthema	Aios breed score per subthema. Percentage dat geen knelpunt is. (In de verborgen kolom B is het percentage dat wel een knelpunt is zichtbaar)
(Concept) PVA	Concept voorstel Plan van Aanpak

II. Bijlagen

A – Plan van aanpak

**PLAN VAN AANPAK
ARBEIDSOMSTANDIGHEDENONDERZOEK**

Thema	Subthema	Knelpunt	Risicoklasse	Maatregel
1. Psychosociale Arbeidsbelasting	A. Werkdruk: werkcondities	1) Cao-afspraken worden niet altijd goed nageleefd door de opleider (niet compenseren van diensten of overwerk)	Hoog	In de 'plaatsingsbrief' aan de opleiders informatie opnemen over compenseren van diensten en overwerk. In de contracten die de SBOH sluit met opleiders zal de verplichting tot naleving van de cao worden opgenomen. De SBOH vraagt aan het opleidingsinstituut hier aandacht voor met het verzoek om dit onderwerp met de opleiders te bespreken. Toepassing van de cao, bijvoorbeeld op het gebied van diensten compenseren en overwerk en in het bijzonder door ziekenhuizen, wordt meegenomen in een verdiepend onderzoek naar aanleiding van de RI&E (zie ook thema 4, knelpunt 2).
		2) Aios voelen zich niet altijd even veilig om zaken met docent / opleider te bespreken. Dubbele petten van docenten en opleiders worden genoemd als oorzaak.	Hoog	De SBOH gaat actiever individuele ondersteuning aanbieden op het gebied van mentale belastbaarheid, en gaat daarnaast coaching aanbieden. Mede omdat het gevoel kan bestaan dat de docent/opleider niet de eerst aan te spreken persoon is. De SBOH gaat met de aiosverenigingen bespreken of het onderwerp 'veilig opleiden' ook door de andere opleidingen kan worden opgepakt, vergelijkbaar met de LOVAH, zoals vormgegeven in het plan 'Veilig Opleiden'.

	B. Ongewenst gedrag	1) Aios weten niet hoe zij in contact met een vertrouwenspersoon kunnen komen en wie de vertrouwenspersoon is.	Hoog	<p>Huidig beleid ongewenst gedrag bespreken met opleidingsinstituten en aiosverenigingen. Zo nodig dit beleid ter advies voorleggen aan de externe vertrouwenspersoon van de SBOH. Onder meer moet de positionering van de diverse vertrouwenspersonen (instituut, SBOH, instelling) verduidelijkt worden, en voor welke kwesties de aios bij welke persoon terecht kan (opleidingskwesties, ongewenst gedrag, etc.).</p> <p>(Herziend) beleid opnieuw onder de aandacht brengen bij de aios. Veel informatie over 'arbozaken' staat op de website van de SBOH. In de bevestigingsmail bij het aangaan van het dienstverband opnemen wanneer en hoe de aios in contact kan komen met de vertrouwenspersoon.</p>
		2) Aios weten niet altijd goed wat te doen als een patiënt of bezoeker agressief reageert.	Hoog	<p>Huidig beleid ongewenst gedrag bespreken met opleidingsinstituten en aiosverenigingen. Met de opleidingsinstituten bespreken hoe dit onderwerp in de opleiding kan worden ingebed en met de opleiders kan worden besproken.</p> <p>In de 'plaatsingsbrief' aan de opleiders opnemen dat opleider de aios informeert over de regels binnen de praktijk/instelling over het omgaan met agressieve patiënt of bezoeker.</p>

<p>2. Bijzondere categorieën medewerkers</p>	<p>A. Zwangeren en aios die pas ouder zijn geworden</p>	<p>1) Zwangere aios geven aan dat zij onvoldoende voorlichting krijgen over veilig werken en mogelijke risico's.</p> <p>2) Aios die zwanger zijn of recent ouder zijn geworden, geven aan dat er weinig rekening met hen wordt gehouden.</p>	<p>Midden</p> <p>Midden</p>	<p>Veel informatie over 'arbozaken' staat op de website van de SBOH.</p> <p>Op het moment dat de SBOH een aanvraag voor zwangerschapsverlof ontvangt, zal zij nogmaals de link naar de informatiebrochure sturen. Alle aios krijgen bij de start van de opleiding een link naar de informatiebrochure 'Zwanger? Weet wat te doen en laten'.</p> <p>In de 'plaatsingsbrief' aan de opleiders zal de SBOH het verzoek opnemen de aios te (laten) informeren over veilig werken en mogelijke risico's tijdens zwangerschap op de desbetreffende werkplek. De opleider kan daarbij ook naar de SBOH verwijzen.</p> <p>Belangrijk is om te achterhalen wat de aios hier precies mee bedoelen. Dit knelpunt wordt daarom meegenomen in een verdiepend onderzoek naar aanleiding van de RI&E (zie ook thema 1, knelpunt 1). De SBOH zal in overleg treden met de opleidingsinstellingen om te bespreken hoe dit onderwerp onder de aandacht gebracht kan worden bij opleiders / instellingen.</p> <p>Ook in de 'plaatsingsbrief' aan de opleiders zal hier (nog) meer aandacht aan worden besteed.</p>
---	---	--	-----------------------------	---

3. Beeldschermwerk	A. Beeldschermwerk	1) Aios krijgen geen voorlichting over de inrichting van de beeldschermwerkplek.	Midden	<p>Het probleem van een niet goed aan te passen / aangepaste beeldschermwerkplek wordt meegenomen in een verdiepend onderzoek naar aanleiding van de RI&E.</p> <p>De SBOH vraagt bij een deskundige informatie op en plaatst deze informatie op de website. De aios wordt in de bevestigingsbrief bij indiensttreding gewezen op deze informatie.</p> <p>Bij fysieke klachten kan de aios terecht bij de bedrijfsarts. De bedrijfsarts kan dan adviseren een werkplekonderzoek in te stellen. De kosten van een dergelijk werkplekonderzoek komen voor rekening van de SBOH.</p>
4. Arbobeleid: Arbozorg en organisatie van de arbeid	A. Arbo spreekuur / toegang tot arbodeskundige	1) Niet bij alle aios is bekend in welke situaties zij contact met de bedrijfsarts kunnen opnemen en hoe zij contact kunnen opnemen.	Laag	<p>Veel informatie over ‘arbozaken’ staat op de website van de SBOH.</p> <p>In de bevestigingsmail bij het aangaan van het dienstverband opnemen wanneer en hoe de aios in contact kan komen met de bedrijfsarts.</p>
	B. Verzuimprotocol	1) Niet alle aios zijn op de hoogte van het (bestaan van het) verzuimprotocol.	Laag	<p>Veel informatie over ‘arbozaken’ staat op de website van de SBOH.</p> <p>In de bevestigingsmail bij het aangaan van het dienstverband een link opnemen naar het verzuimprotocol.</p>

<p>5. Gevaarlijke stoffen</p>	<p>A. Voorlichting, instructie en onderricht</p>	<p>1) Aios zijn niet goed op de hoogte van het bestaan van voorschriften/procedures rondom het werken met gevaarlijke stoffen.</p>	<p>Laag</p>	<p>De SBOH gaat bij de opleidingsinstituten inventariseren in hoeverre dit onderwerp van toepassing is binnen de opleiding en met welke gevaarlijke stoffen de aios te maken krijgt. De SBOH maakt de risico's van de gevaarlijke stoffen waar de aios mee zou kunnen gaan werken inzichtelijk voor de aios. De SBOH vraagt door middel van de 'plaatsingsbrief' aan de opleiders, de aios te informeren over de voorschriften/procedures die binnen de praktijk/instelling van toepassing zijn op het werken met gevaarlijke stoffen. De SBOH vraagt de opleidingsinstituten dit onderwerp bij de opleiders onder de aandacht te brengen.</p>
<p>6. Specifieke werkzaamheden</p>	<p>A. Woon-werkverkeer</p>	<p>1) Aios ervaren dat door de langere reistijd naar de opleider de verhouding werk/privé uit balans raakt.</p>	<p>Laag</p>	<p>De SBOH heeft naar aanleiding van het onderzoek naar de arbeidsomstandigheden uit 2004 met de hoofden van opleidingsinstituten van de huisartsopleiding afspraken gemaakt over de beperking van reisafstand voor aios in bijzondere omstandigheden. De SBOH zal deze afspraak met de opleidingsinstituten evalueren en een dergelijke afspraak ook gaan bespreken met de opleidingsinstituten van de andere opleidingsrichtingen.</p>